

มาตรฐานการตรวจสอบสภาพตัวอย่าง และการเก็บรักษาตัวอย่าง ณ ห้องปฏิบัติการ สำนักตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์

- ห้องปฏิบัติการกลุ่มตรวจสอบคุณภาพเนื้อสัตว์และผลผลิตจากสัตว์ งานสุขศาสตร์และจุลชีววิทยา

ประเภทตัวอย่าง	รายการทดสอบ	การตรวจสอบสภาพตัวอย่าง	สภาวะการเก็บรักษา ณ ห้องปฏิบัติการ
1. เนื้อสัตว์และ ผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์	1. Aerobic Plate Count (APC) 2. <i>Campylobacter jejuni</i> / <i>Campylobacter coli</i> 3. <i>Clostridium perfringens</i>	1. อยู่ในสภาพแช่แข็ง สด ไม่เน่าเสีย ไม่มีกลิ่นเหม็น 2. ใส่ถุงพลาสติก 2 ชั้น ไม่รั่วซึมหรือฉีกขาด 3. น้ำหนักตัวอย่างไม่น้อยกว่า 300 กรัม 4. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	ต่ำกว่า -15 °C *
2. ไข่และผลิตภัณฑ์	4. Coliform 5. <i>Enterococcus</i> spp. 6. <i>Escherichia coli</i> 7. <i>Listeria monocytogenes</i> 8. <i>Salmonella</i> spp. 9. <i>Staphylococcus aureus</i> 10. Yeasts / Molds	1. เปลือกไข่สะอาด ไม่แตกร้าว เป็นตัวอย่างที่ไม่เก่าหรือเน่าเสีย 2. ภาชนะที่บรรจุจะต้องปิดสนิท ตัวอย่างไม่เสียหาย 3. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน 4. กรณีไข่ไก่ โครงการปศุสัตว์อินทรีย์ ใช้จำนวน 30 ฟอง/ตัวอย่าง (จำนวน 10 ฟอง/งานทดสอบ)	2 - 5 °C *, อุณหภูมิห้อง**
3. เนื้อสัตว์และ เครื่องในสัตว์	Microbiological Assay	1. อยู่ในสภาพแช่แข็ง สด ไม่เน่าเสีย ไม่มีกลิ่นเหม็น 2. ใส่ถุงพลาสติก 2 ชั้น ไม่รั่วซึมหรือฉีกขาด 3. น้ำหนักตัวอย่างไม่น้อยกว่า 300 กรัม 4. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	ต่ำกว่า -15 °C *
4. ไข่ไก่/ไข่นกกระทา		1. เปลือกไข่สะอาด ไม่แตกร้าว เป็นตัวอย่างที่ไม่เก่าหรือเน่าเสีย 2. น้ำหนักตัวอย่าง - ไข่ไก่ จำนวน 12 ฟอง/ ตัวอย่าง - ไข่นกกระทา จำนวน 36 ฟอง/ ตัวอย่าง 3. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	2 - 5 °C *, อุณหภูมิห้อง **
5. อาหารกระป๋อง	1. <i>Clostridium botulinum</i> 2. <i>Clostridium perfringens</i> 3. Coliform 4. <i>Escherichia coli</i> 5. Flat sour bacteria 6. <i>Salmonella</i> spp. 7. <i>Staphylococcus aureus</i> 8. Total Bacterial Count 9. Yeasts and Molds	1. กระป๋องต้องไม่มีรอยบุบหรือรอยตะเข็บรั่ว ไม่บวมและไม่มีสนิม/pouch ไม่รั่วซึมหรือฉีกขาด 2. ปริมาณตัวอย่างไม่น้อยกว่า 500 กรัม/ตัวอย่าง กรณีมีปริมาณบรรจุ น้อยกว่า 1 กิโลกรัม ใช้จำนวน 30 กระป๋อง/ตัวอย่าง กรณีมีปริมาณบรรจุ มากกว่า 1 กิโลกรัม ใช้จำนวน 12 กระป๋อง/ตัวอย่าง 3. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	อุณหภูมิห้อง **

● ห้องปฏิบัติการกลุ่มตรวจสอบคุณภาพเนื้อสัตว์และผลผลิตจากสัตว์ งานสุขศาสตร์และจุลชีววิทยา (ต่อ)

ประเภทตัวอย่าง	รายการทดสอบ	การตรวจสอบภาพตัวอย่าง	สภาวะการเก็บรักษา ณ ห้องปฏิบัติการ
6. เนื้อสัตว์และ ผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์	1. Staphylococcal Enterotoxin 2. <i>Salmonella</i> spp. 3. <i>Escherichia coli</i> O157	1. อยู่ในสภาพแช่แข็ง สด ไม่เน่าเสีย ไม่มีกลิ่นเหม็น 2. ใส่ถุงพลาสติก 2 ชั้น ไม่รั่วซึมหรือฉีกขาด 3. น้ำหนักตัวอย่างไม่น้อยกว่า 300 กรัม 4. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	ต่ำกว่า -15 °C *
7. เนื้อสัตว์และ ผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์	Vancomycin Resistant Enterococci (VRE)	1. อยู่ในสภาพแช่แข็ง สด ไม่เน่าเสีย ไม่มีกลิ่นเหม็น 2. ใส่ถุงพลาสติก 2 ชั้น ไม่รั่วซึมหรือฉีกขาด 3. น้ำหนักตัวอย่างไม่น้อยกว่า 300 กรัม 4. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	ต่ำกว่า -15 °C *
8. Water		1. บรรจุในขวดหรือถุงที่ปิดสนิท ไม่แตกหรือรั่วซึม 2. ใส่ไม่มีตะกอนขุ่น 3. ปริมาตรตัวอย่าง ไม่น้อยกว่า 100 มิลลิลิตร 4. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	
9. Mecomium, Cloacal swab, Swab และ Feces		1. ปริมาณตัวอย่างไม่น้อยกว่า 25 กรัม 2. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	
10. อาหารสัตว์ปีก		1. ไม่เน่าเสีย ไม่มีกลิ่นเหม็น 2. ใส่ถุงพลาสติก 2 ชั้น ไม่ฉีกขาด 3. น้ำหนักตัวอย่างไม่น้อยกว่า 100 กรัม 4. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	
11. เนื้อสัตว์และ ผลิตภัณฑ์อาหาร ฮาลาลที่ผลิตจาก เนื้อสัตว์	Porcine DNA	1. อยู่ในสภาพแช่เย็น/แช่แข็ง/อุณหภูมิห้อง หรือ ตามคำแนะนำของผู้ผลิต ไม่เน่าเสีย ไม่มีกลิ่นเหม็น 2. ใส่ถุงพลาสติก 2 ชั้น / บรรจุอยู่ใน pouch ไม่รั่วซึม หรือฉีกขาด 3. อายุตัวอย่างในวันที่รับตัวอย่างคงเหลือ ไม่น้อยกว่า 5 วัน 4. น้ำหนักตัวอย่างไม่น้อยกว่า 100 กรัม 5. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	ต่ำกว่า -15 °C * หรือ อุณหภูมิห้อง** (ขึ้นกับผลิตภัณฑ์)

● ห้องปฏิบัติการกลุ่มตรวจสอบคุณภาพเนื้อสัตว์และผลผลิตจากสัตว์ งานสุขศาสตร์และจุลชีววิทยา (ต่อ)

ประเภทตัวอย่าง	รายการทดสอบ	การตรวจสภาพตัวอย่าง	สถานะการเก็บรักษา ณ ห้องปฏิบัติการ
12. น้ำผึ้ง	1. <i>Salmonella</i> spp. 2. <i>Staphylococcus aureus</i> 3. Yeasts and Molds	1. ตัวอย่างใหม่ สะอาด ไม่เน่าเสีย บรรจุในบรรจุภัณฑ์ส่งออกที่ปิดสนิทไม่รั่วซึม 2. น้ำหนักตัวอย่างไม่น้อยกว่า 200 กรัม 3. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	อุณหภูมิห้อง **
13. เกสรผึ้ง	1. <i>Escherichia coli</i> 2. <i>Clostridium perfringens</i> 3. <i>Staphylococcus aureus</i> 4. <i>Salmonella</i> spp.	1. ตัวอย่างใหม่ สะอาด ไม่เน่าเสีย บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิทไม่รั่วซึม 2. น้ำหนักตัวอย่าง - เกสรผึ้งไม่น้อยกว่า 200 กรัม - นมผึ้งไม่น้อยกว่า 250 มิลลิลิตร 3. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	
14. นมผึ้ง			ต่ำกว่า -15 °C *
15. เชื้อแบคทีเรีย	ทดสอบความไวต่อยาต้านจุลชีพ ของเชื้อแบคทีเรีย	1. ตัวอย่างอยู่ในสภาพสมบูรณ์ ไม่ปนเปื้อน สิ่งแปลกปลอม 2. บรรจุอยู่ในภาชนะที่ปิดสนิท ไม่แตกหัก ไม่รั่วซึม 3. รหัสตัวอย่าง หรือ case no. หรือ หมายเลขหลอดที่ติดมากับตัวอย่าง ต้องมี รายละเอียดตรงกับเอกสารนำส่งตัวอย่าง	อุณหภูมิห้อง **
16. เนื้อสัตว์และ ผลผลิตจากสัตว์	(1) เชื้อตาม พ.ร.บ. โรคระบาด สัตว์ พ.ศ. 2558 (2) Sequencing	1. อยู่ในสภาพแช่เย็น/แช่แข็ง/อุณหภูมิห้อง หรือตาม คำแนะนำของผู้ผลิต 2. ใส่ถุงพลาสติก 2 ชั้น / บรรจุอยู่ใน pouch ไม่รั่วซึม หรือฉีกขาด 3. น้ำหนักตัวอย่างไม่น้อยกว่า 100 กรัม 4. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	ต่ำกว่า -15 °C* หรืออุณหภูมิห้อง ** (ขึ้นกับผลิตภัณฑ์)

หมายเหตุ

* อ้างอิง : ISO 7218 : 2024 Microbiology of food and animal feeding stuffs-General requirements and guidance for microbiological examinations. 4th edition.

** อุณหภูมิห้อง คือ 20–30 °C

• ห้องปฏิบัติการกลุ่มตรวจสอบคุณภาพเนื้อสัตว์และผลผลิตจากสัตว์ งานเคมีอาหารสารตกค้างและปนเปื้อน

ประเภทตัวอย่าง	รายการทดสอบ	การตรวจสภาพตัวอย่าง	สถานะการเก็บรักษา ณ ห้องปฏิบัติการ
1. ไขมันสัตว์	1. Pesticides เช่น OCP, OPP, Pyrethroid , Spinosad 2. Polychlorinated Biphenyl (PCB)	1. อยู่ในสภาพแช่แข็ง สด ไม่เน่าเสีย ไม่มีกลิ่นเหม็น 2. ใส่ถุงพลาสติก 2 ชั้น ไม่รั่วซึมหรือฉีกขาด 3. น้ำหนักตัวอย่างไม่น้อยกว่า 500 กรัม 4. ฉลากกำกับตัวอย่างต้องมีรายละเอียดครบถ้วน ตรงกับแบบคำขอส่งตัวอย่าง และใส่ในถุงพลาสติก กันเปียกสอแตกไว้ระหว่างชั้นของถุงใส่ตัวอย่าง	ต่ำกว่า -16 °C
2. เนื้อเยื่อสัตว์ เช่น ตับ ไต เนื้อ	1. โลหะหนัก เช่น As, Cd, Pb, Hg 2. สารพิษจากเชื้อรา เช่น Aflatoxin 3. Pesticides เช่น Carbamates, Chlorate, Glyphosate		
3. ไข่ไก่/ไข่เป็ด/ ไข่นกกระทา	1. Pesticides 2. สี 3. โลหะหนัก เช่น As, Cd, Pb, Hg	1. ไข่ดิบ เปลือกไข่สะอาด ไม่แตกร้าว เป็นตัวอย่างที่ไม่เก่าหรือเน่าเสีย 2. ไข่สุก เป็นตัวอย่างที่ใหม่ ไม่เน่าเสีย บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิทไม่รั่ว ตัวอย่างไม่เสียหาย 3. น้ำหนัก/ขนาดตัวอย่าง - ไข่ไก่/ไข่เป็ด ไม่น้อยกว่า 500 กรัม หรือ 12 ฟอง/ตัวอย่าง - ไข่นกกระทา ไม่น้อยกว่า 500 กรัม หรือ 50 ฟอง/ตัวอย่าง - กรณีโครงการปศุสัตว์อินทรีย์ ไม่น้อยกว่า 30 ฟอง/ตัวอย่าง (จำนวน 10 ฟอง/งานทดสอบ) 4. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	อุณหภูมิห้อง * หรือ 0 – 8 °C
4. น้ำผึ้ง/นมผึ้ง	1. Pesticides 2. โลหะหนัก	1. ตัวอย่างใหม่ สะอาด ไม่เน่าเสีย บรรจุในขวดพลาสติก ทึบแสงที่ปิดสนิทไม่รั่วซึม 2. น้ำหนักตัวอย่างไม่น้อยกว่า 100 มิลลิกรัม 3. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	อุณหภูมิห้อง * หรือ 0 – 8 °C
5. รังนกดิบแปรรูป **	1. โลหะหนัก เช่น As, Cd, Pb, Hg 2. Nitrite , Nitrate 3. ความชื้น	1. ตัวอย่างรังนกดิบต้องผ่านการทำความสะอาด แล้วบรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท ถ้าใส่ในถุงซิปลาสติก ต้องใส่ซ้อน 2 ชั้น 2. น้ำหนักตัวอย่าง - ไม่น้อยกว่า 20 กรัม / 1 รายการทดสอบ - ไม่น้อยกว่า 30 กรัม / 2 รายการทดสอบ 3. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	อุณหภูมิห้อง *

- ห้องปฏิบัติการกลุ่มตรวจสอบคุณภาพเนื้อสัตว์และผลผลิตจากสัตว์ งานเคมีอาหารสารตกค้างและปนเปื้อน (ต่อ)

ประเภทตัวอย่าง	รายการทดสอบ	การตรวจสภาพตัวอย่าง	สถานะการเก็บรักษา ณ ห้องปฏิบัติการ
6. เครื่องดื่มรังกสำเร็จรูป	Nitrite , Nitrate	1. เครื่องดื่มรังกสำเร็จรูปบรรจุในภาชนะ ที่ปิดสนิท ไม่รั่วซึม จำนวน 12 ขวด หรือน้ำหนัก/ปริมาตร ไม่น้อยกว่า 500 กรัม หรือ 500 มิลลิลิตร 2. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	อุณหภูมิห้อง *
7. นํ้ามันดิบ	1. Pesticides เช่น OCP,OPP 2. PCB 3. โลหะหนัก เช่น As, Cd, Pb, Hg	1. ตัวอย่างสดใหม่ สะอาด ไม่เน่าเสีย บรรจุในขวด พลาสติกทึบแสงที่ปิดสนิท ไม่รั่วซึม 2. น้ำหนักตัวอย่างไม่น้อยกว่า 200 มิลลิลิตร 3. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	0 - 4 °C
8. จิ้งหรีด	1. โลหะหนัก เช่น As, Cd, Pb, Hg, Zn 2. Pesticides เช่น Carbamate	1. ตัวอย่างจิ้งหรีดเป็นตัวยาย ไม่เน่าเสีย ไม่มีกลิ่นเหม็น 2. ใส่ถุงพลาสติก 2 ชั้น ไม่รั่วซึมหรือฉีกขาด 3. น้ำหนักตัวอย่างไม่น้อยกว่า 200 กรัม 4. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	ต่ำกว่า -16 °C

หมายเหตุ

* อุณหภูมิห้อง คือ 20–30 °C

** กรณีตัวอย่างรังกดิบ มีความชื้นมาก ให้จัดเก็บที่อุณหภูมิ -18 °C

• ห้องปฏิบัติการกลุ่มตรวจสอบคุณภาพเนื้อสัตว์และผลผลิตจากสัตว์ งานวิเคราะห์สารตกค้างยาสัตว์และฮอร์โมน

ประเภทตัวอย่าง	รายการทดสอบ	การตรวจสภาพตัวอย่าง	สภาวะการเก็บรักษา ณ ห้องปฏิบัติการ
1. เนื้อเยื่อสัตว์ กล้ามเนื้อสัตว์ และ เครื่องในสัตว์ เช่น ตับ ไต ปอด ม้าม	1. Antibiotics หรือ Synthetic Antimicrobial drugs ได้แก่ - Aminoglycosides - Beta-lactams - Carbadox & Olaquinox metabolites - Chloramphenicol - Colistin - Fluoroquinolones & Quinolones - Lincomycin & Macrolides - Nitrofurantoin metabolites - Nitroimidazoles - Non-steroidal Anti-Inflammatory Drugs (NSAIDs) - Sulfonamides - Steroids - Tetracyclines 2. Anthelmintics 3. Beta-agonists 4. Coccidiostats & Histomonostats 5. Stilbenes & Resorcylic acid Lactones including Zeranol 6. Antithyroid agents	1. อยู่ในสภาพแช่แข็ง สด ไม่เน่าเสีย ไม่มีกลิ่นเหม็น 2. ใส่ถุงพลาสติก 2 ชั้น ไม่รั่วซึมหรือฉีกขาด 3. น้ำหนักตัวอย่างไม่น้อยกว่า 500 กรัม 4. ฉลากกำกับตัวอย่างต้องมีรายละเอียด ครบถ้วน ตรงกับแบบคำขอส่งตัวอย่าง และ ใส่ในถุงพลาสติกกันเปียกสอดแทรก ไว้ระหว่างชั้นของถุงใส่ตัวอย่าง	-20 °C ⁽¹⁾
2. ปัสสาวะ	Beta-agonists	1. อยู่ในสภาพไม่เน่าเสีย ไม่ขุ่น หรือมีสิ่งปนเปื้อนเจือปน 2. บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท ไม่แตกหรือ รั่วซึม นำหลอดเก็บปัสสาวะใส่ถุงพลาสติก อีก 1 ชั้น 3. ปริมาตรตัวอย่าง ไม่น้อยกว่า 50 มิลลิลิตร 4. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน กำกับบนหลอดบรรจุ	-20 °C ⁽¹⁾
3. น้ำปัสสาวะ	1. Aminoglycosides 2. Chloramphenicol 3. Lincomycin & Macrolides 4. Nitrofurantoin metabolites 5. Sulfonamides 6. Tetracyclines	1. ตัวอย่างใหม่ สะอาด ไม่เน่าเสีย บรรจุในขวดพลาสติกทึบแสงที่ปิดสนิท ไม่รั่วซึม 2. น้ำหนักตัวอย่าง ไม่น้อยกว่า 250 มิลลิลิตร 3. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	อุณหภูมิห้อง ⁽²⁾
4. นม	1. Chloramphenicol 2. Tetracyclines	1. ตัวอย่างใหม่ สะอาด ไม่เน่าเสีย บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท ไม่รั่วซึม 2. น้ำหนักตัวอย่าง ไม่น้อยกว่า 250 มิลลิลิตร 3. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	2 – 8 °C

- ห้องปฏิบัติการกลุ่มตรวจสอบคุณภาพเนื้อสัตว์และผลผลิตจากสัตว์ งานวิเคราะห์สารตกค้างยาสัตว์และฮอร์โมน (ต่อ)

ประเภทตัวอย่าง	รายการทดสอบ	การตรวจสภาพตัวอย่าง	สภาวะการเก็บรักษา ณ ห้องปฏิบัติการ
5. ไขไก่/ไขเป็ด/ ไขนกกกระทา	1. Chloramphenicol 2. Fluoroquinolones 3. Nitrofurans metabolites 4. Nitroimidazoles 5. Tetracyclines 6. Coccidiostats & Histomonostats	1. ไข่ดิบ เปลือกไข่สะอาด ไม่แตกร้าว เป็นตัวอย่างที่ไม่เก่าหรือเน่าเสีย ⁽³⁾ 2. ไข่สุก เป็นตัวอย่างที่ใหม่ ไม่เน่าเสีย บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิทไม่รั่ว ตัวอย่างไม่เสียหาย 3. น้ำหนัก/ขนาดตัวอย่าง - ไข่ไก่/ไข่เป็ด ไม่น้อยกว่า 500 กรัม หรือ 12 ฟอง/ตัวอย่าง - ไขนกกกระทา ไม่น้อยกว่า 500 กรัม หรือ 50 ฟอง/ตัวอย่าง - กรณีโครงการปศุสัตว์อินทรีย์ ไม่น้อยกว่า 30 ฟอง/ตัวอย่าง (จำนวน 10 ฟอง/งานทดสอบ) 4. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	2 – 8 °C
6. เนื้อเยื่อสัตว์ ⁽⁴⁾ และผลิตภัณฑ์	1. Nitrofurans metabolites 2. Chloramphenicol	1. อยู่ในสภาพแช่แข็ง สด ไม่เน่าเสีย ไม่มีกลิ่นเหม็น 2. ใส่ถุงพลาสติก 2 ชั้น ไม่รั่วซึมหรือฉีกขาด 3. น้ำหนักตัวอย่างไม่น้อยกว่า 500 กรัม 4. ฉลากกำกับตัวอย่างต้องมีรายละเอียด ครบถ้วน ตรงกับแบบคำขอส่งตัวอย่าง และ ใส่ในถุงพลาสติกกันเปียกสอดแทรกไว้ระหว่างชั้นของถุงใส่ตัวอย่าง	-20 °C ⁽¹⁾

หมายเหตุ

- (1) อ้างอิง : คู่มือการเก็บตัวอย่าง และการปฏิบัติงานกิจกรรมเฝ้าระวังสารตกค้าง กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- (2) อุณหภูมิห้อง คือ 20–30 °C
- (3) ไข่ดิบต้องไม่ผ่านการตอกมาแล้ว หากเลี้ยงไม่ได้ทางห้องปฏิบัติการฯ จะระบุในใบรายงานผลทดสอบในช่องสภาพตัวอย่างว่า ไข่ตอกมาแล้ว
- (4) - เนื้อที่ติดกระดูกหรือซี่โครง ขาสุนัข ขาโค กระบี่กลม ปีกไก่ ให้เลาะเอาเฉพาะเนื้อให้ได้น้ำหนักไม่น้อยกว่า 500 กรัม
 - แอมเบอร์เกอร์ปรุงสุก ไส้กรอกหมู/ไก่ ไก่ชุบแป้งทอดปรุงสุก ทางห้องปฏิบัติการฯ จะระบุในใบรายงานผลทดสอบในช่องสภาพตัวอย่างว่า มีการผสมเครื่องปรุงรส
 - เนื้อที่มีไขมันแทรกปริมาณมากจนไม่สามารถเลาะเนื้อแยกกับไขมันได้ เช่น เนื้อวัว แบบ marbling ทางห้องปฏิบัติการฯ จะระบุในใบรายงานผลทดสอบในช่องสภาพตัวอย่างว่า ไขมันแทรกปริมาณมาก

• ห้องปฏิบัติการกลุ่มตรวจสอบคุณภาพอาหารสัตว์

ประเภทตัวอย่าง	ปริมาณ ตัวอย่าง	การตรวจสภาพตัวอย่าง	สภาวะการเก็บรักษา ณ ห้องปฏิบัติการ
1. วัตถุดิบและวัตถุดิบที่ผสมแล้ว (หัวอาหารสัตว์และ อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูป) ⁽¹⁾	ไม่น้อยกว่า 500 กรัม	1. สภาพตัวอย่างต้องมีลักษณะแห้ง ไม่เปียกชื้น สามารถบด ได้ด้วยเครื่องบดอาหารสัตว์ 2. ภาชนะบรรจุตัวอย่าง - กรณีเป็นผง/เม็ด ให้บรรจุใส่ถุงซิปลาสติกที่ สะอาด ไม่ทะลุ หรือฉีกขาด แล้วบรรจุลงในซองที่บดอีกหนึ่งชั้น - กรณีเป็นอาหารอาหารสัตว์ที่บรรจุกระป๋อง กระป๋องต้อง อยู่ในสภาพปกติ ไม่มีรอยเปิด และต้องใส่ลงในซองที่บด อีกหนึ่งชั้น	อุณหภูมิห้อง**
2. อาหารสัตว์เลี้ยงสำหรับ สุนัขและแมว *			
3. อาหารเสริมสำหรับสัตว์ และวัตถุดิบที่ผสมแล้ว (สารผสมล่วงหน้า) *	ไม่น้อยกว่า 200 กรัม	3. รายละเอียดบนซองที่บด ต้องครบถ้วนตรงกับแบบคำขอ ส่งตัวอย่าง ดังนี้ - ประเภท/ชนิดตัวอย่าง - ชื่อ-ที่อยู่ผู้ผลิต - วัน เดือน ปี ที่ผลิต/Lot No. ที่ผลิต (ถ้ามี) - ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ภาครัฐ 4. กรณีเป็นตัวอย่างสอบสวนดำเนินคดี (เก็บตัวอย่างจาก ฟาร์ม ร้านค้า ให้ระบุชื่อ เจ้าของและสถานที่เก็บด้วย)	
4. อาหารกระป๋องสำหรับสัตว์เลี้ยง เฉพาะรายการทดสอบ ดังนี้ 4.1 Mesophilic flat sour Mesophilic aerobe 4.2 Thermophilic flat sour Thermophilic aerobe 4.3 Mesophilic anaerobe Putrefactive anaerobe 4.4 Thermophilic anaerobe	ไม่น้อยกว่า 12 กระป๋อง หรือ 12 pouch	1. ภาชนะบรรจุตัวอย่าง - กรณีเป็นกระป๋อง ต้องไม่มีรอยบุบหรือ รอยตะเข็บรั่ว ไม่บวม และไม่มีสนิม - กรณีเป็น pouch ต้องไม่รั่วซึม หรือฉีกขาดหรือบวม ผิดปกติ 2. ตีฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	
5. อาหารสัตว์ผสมเอง ⁽⁴⁾ 5.1 Total Mixed Ration: TMR 5.2 Fermented feed 5.3 Silage	ไม่น้อยกว่า 500 กรัม	1. สภาพตัวอย่างต้องอยู่ในลักษณะดั้งเดิม และอยู่ในสภาพ แช่เย็น 2. บรรจุตัวอย่างในถุงพลาสติก ที่ใหม่ สะอาด ปิดสนิทและ ไม่ทะลุ หรือ ฉีกขาด ซ้อนกันอย่างน้อย 2 ชั้น	0 – 4 °C

● ห้องปฏิบัติการกลุ่มตรวจสอบคุณภาพอาหารสัตว์ (ต่อ)

ประเภทตัวอย่าง	ปริมาณตัวอย่าง	การตรวจสภาพตัวอย่าง	สภาวะการเก็บรักษา ณ ห้องปฏิบัติการ
6. น้านมดิบ	สำหรับวิเคราะห์ - Melamine /Aflatoxin M1 200 – 250 มิลลิลิตร - Proximate 100 มิลลิลิตร	1. ตัวอย่างสดใหม่ สะอาด ไม่เน่าเสีย บรรจุในขวดพลาสติก ทึบแสงที่ปิดสนิท ไม่รั่วซึม 2. ติดฉลากที่มีรายละเอียดครบถ้วน	0-4 °C
7. ไขมัน/ตับ (สำหรับวิเคราะห์ Dioxins)	ไม่น้อยกว่า 100 กรัม	1. อยู่ในสภาพแช่แข็ง สด ไม่เน่าเสีย ไม่มีกลิ่นเหม็น 2. ใส่ถุงพลาสติก 2 ชั้น ไม่รั่วซึมหรือฉีกขาด 3. ฉลากกำกับตัวอย่างต้องมีรายละเอียดครบถ้วน ตรงกับแบบคำขอส่งตัวอย่าง และใส่ในถุงพลาสติก กันเปียกสอดแทรกไว้ระหว่างชั้นของถุงใส่ตัวอย่าง	ต่ำกว่า -10 °C

หมายเหตุ

* หากตัวอย่างที่ส่งมาไม่สามารถเตรียมตัวอย่างสำหรับทดสอบได้ เนื่องจากตัวอย่างมีลักษณะเหนียว แข็ง ตัดแบ่งไม่ได้
ทางห้องปฏิบัติการจะไม่รายงานผลทดสอบ

** อุณหภูมิห้อง คือ 20-30 °C

● ห้องปฏิบัติการกลุ่มตรวจสอบคุณภาพยาสัตว์และวัตถุดิบด้านการปศุสัตว์

ประเภทตัวอย่าง	รายการทดสอบ	การตรวจสอบสภาพตัวอย่าง	สภาวะการเก็บรักษา ณ ห้องปฏิบัติการ
1. ยาสัตว์	ตรวจสอบคุณภาพยา ตามทะเบียนตำรับ	- บรรจุในภาชนะยาสำเร็จรูป ที่ยังไม่ได้เปิด (intact) ไม่มีรอยร้าวซึม หรือฉีกขาด - อายุยาในวันที่รับตัวอย่างคงเหลือไม่น้อยกว่า 1 ปี - มีฉลาก(จริง) ในสภาพสมบูรณ์ - ปริมาณตัวอย่าง 4.1 กรณีเป็นของเหลว: ปริมาตรไม่น้อยกว่า 50 มิลลิลิตรต่อขวด 4.2 กรณีเป็นผง: ปริมาณไม่น้อยกว่า 50 กรัมต่อซอง 4.3 จำนวนตัวอย่างควรเก็บอย่างน้อย 2 ขวด หรือ 2 ซอง ต่อ 1 ตัวอย่าง - การนับจำนวนตัวอย่าง จะนับเป็น 1 ตัวอย่าง เมื่อ ชื่อการค้า สถานที่เก็บตัวอย่าง วันเดือนปีที่ผลิต และรุ่นการผลิต เดียวกัน	อุณหภูมิ ไม่เกิน 25 °C ⁽¹⁾ ตลอดช่วงอายุยาที่ กำหนด (ยกเว้นกำหนด สภาวะอื่นไว้บนฉลาก)
2. อาหารสัตว์ที่ผสมยา	- ทดสอบปริมาณตัวยาสสำคัญ และการกระจายอย่างสม่ำเสมอเป็นเนื้อเดียวกัน (Homogeneity) ⁽²⁾ - ทดสอบการปนเปื้อนข้ามของยา (Drug carryover)	- สภาพตัวอย่างต้องมีลักษณะแห้ง ไม่เปียกชื้น สามารถบดได้ด้วยเครื่องบดอาหารสัตว์ - การบรรจุตัวอย่างให้บรรจุใส่ ถุงพลาสติกที่ใหม่ สะอาด และไม่ทะลุ หรือฉีกขาด แล้วบรรจุลงใน ภาชนะซึ่งเป็นของทึบแสงอีกหนึ่งชั้น - อายุของอาหารสัตว์ที่ผสมยา นับจากวันผลิต ต้องไม่เกิน 1 เดือน ณ วันที่ห้องปฏิบัติการ รับตัวอย่าง - น้ำหนักตัวอย่าง ไม่น้อยกว่า 500 กรัม - รายละเอียดบนซองทึบแสง ต้อง ครบถ้วน ตรงกับแบบคำขอส่งตัวอย่าง โดยระบุหมายเลข หรือข้อสังเกต ประเภทชนิดตัวอย่าง ชื่อ-ที่อยู่ ผู้ผลิต Lot No.ที่ผลิต(ถ้ามี) วัน เดือน ปีที่ผลิต (ถ้ามี) และมีชื่อผู้ส่ง กำกับตัวอย่าง แต่ละถุงอย่างชัดเจน	อุณหภูมิห้อง ⁽³⁾

● ห้องปฏิบัติการกลุ่มตรวจสอบคุณภาพยาสัตว์และวัตถุดิบด้านการปศุสัตว์ (ต่อ)

ประเภทตัวอย่าง	รายการทดสอบ	การตรวจสอบสภาพตัวอย่าง	สภาวะการเก็บรักษา ณ ห้องปฏิบัติการ
3. น้ำใช้ในฟาร์ม ปศุสัตว์	การปนเปื้อนสารต้องห้าม - กลุ่ม Nitrofurans - กลุ่ม Nitroimidazoles - Chloramphenicol - กลุ่ม β -agonists - Antimicrobials	1. บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท ทึบแสง ไม่มีรอย ร้าวซึมหรือแตก 2. ปริมาตรตัวอย่างไม่น้อยกว่า 500 มิลลิลิตร 3. ติดฉลากที่มีรายละเอียดที่ครบถ้วนตรง กับแบบคำขอส่งตัวอย่าง และใส่ใน ถุงพลาสติกกันเปียก 4. น้ำใช้ในฟาร์มปศุสัตว์ต้องไม่เกิน 7 วัน นับจากวันที่เก็บตัวอย่าง จนถึงวันที่รับเข้า ห้องปฏิบัติการ	ไม่เกิน 8 °C ⁽⁴⁾
4. ผลิตภัณฑ์ฆ่าเชื้อ ⁽⁵⁾	ทดสอบประสิทธิภาพ และคุณภาพ	1. บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท ทึบแสง ไม่มีรอย ร้าวซึมหรือฉีกขาด 2. ปริมาณตัวอย่าง 2.1 กรณีเป็นของเหลว: ปริมาณไม่น้อยกว่า 500 มิลลิลิตรต่อขวด 2.2 กรณีเป็นผง: ปริมาณไม่น้อยกว่า 100 กรัมต่อซอง 3. ปิดฉลากระบุตัวอย่างชัดเจน	ตามฉลากระบุ

หมายเหตุ

- (1) ข้อมูลจาก British Pharmacopoeia (ปีปัจจุบัน) ระบุนุ้ณหภูมิที่เหมาะสมในการเก็บผลิตภัณฑ์ยา คือ ไม่เกิน 25 °C
- (2) การทดสอบ Homogeneity ควรระบุปริมาณยา ที่ใส่ลงในอาหารสัตว์
- (3) อุณหภูมิห้อง คือ 20–30 °C
- (4) ข้อมูลทดสอบความคงตัวจากการทดสอบภายในกลุ่มตรวจสอบคุณภาพยาสัตว์ (เอกสารไม่ได้เผยแพร่)
- (5) สำหรับตัวอย่างผลิตภัณฑ์ฆ่าเชื้อ ต้องดำเนินการ ดังนี้
 - (5.1) ไม่รับผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะเป็นสเปรย์ทั้งแบบก๊าศและของเหลว
 - (5.2) ในกรณีที่ลูกค้ามีความประสงค์นำรายงานผลทดสอบ ไปขอขึ้นทะเบียนวัตถุดิบด้านการปศุสัตว์ ต้องทดสอบ
เชื้อ *Salmonella enterica* และเชื้อ *Staphylococcus aureus* เป็นอย่างน้อย
 - (5.3) เอกสารประกอบในการยื่นขอรับบริการของตัวอย่างที่ส่งทดสอบ
 - 5.3.1 เอกสารข้อมูลความปลอดภัย Safety Data Sheet
 - 5.3.2 สำเนาใบอนุญาตนำเข้าตัวอย่างวัตถุดิบ (วอ./กษ/กปศ.๑๒) (ถ้ามี)
 - 5.3.3 Certificate of formulation หรือ ใบรับรองที่แสดงถึงส่วนประกอบสารสำคัญ โดยชื่อสารสำคัญที่ระบุใน
แบบคำขอรับบริการต้องเป็น Active ingredient ของตัวอย่างที่ส่งทดสอบ (ถ้ามี)